

Література

1. 55/2. United Nations Millennium Declaration: Resolution adopted by the General Assembly on 8 September 2000. URL: <https://undocs.org/en/A/RES/55/2>
2. 70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. URL: <https://undocs.org/en/A/RES/70/1>
3. EUROPE 2020 A strategy for smart, sustainable and inclusive growth: Communication from the Commission. Brussels, 3.3.2010. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC2020&qid=1579222553100&from=EN>
4. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80>

*Кривий В.
здобувач наукового ступеня доктора філософії
Херсонський державний аграрний університет*

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У нинішніх умовах до найбільш пріоритетних напрямків розвитку економіки нашої країни належать прискорення розвитку зовнішньоекономічної діяльності, розвиток взаємовигідних партнерських відносин з зарубіжними партнерами, який має базуватися на основі збільшення рівня експортного потенціалу. Так як зовнішньоекономічна політика держави направлена на євроінтеграцію та просування продукції українських виробників на ринок країн ЄС, збільшення рівня експортного потенціалу може здійснюватися за рахунок оновлення та модернізації виробничих процесів та пристосування стандартів якості до вимог, які висуває країн-імпортер відповідного виду продукції.

Метою даного дослідження є формування та реалізації експортного потенціалу сільськогосподарських підприємств, а також розробка практичних рекомендацій стосовно підвищення ефективності його використання в умовах євроінтеграції.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації експортного потенціалу сільськогосподарських підприємств. Предметом дослідження є теоретичні аспекти формування й розвитку експортного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

Сучасні процеси інтернаціоналізації світового економічного розвитку не обходять і Україну, котра поступово входить в систему міжнародних економічних відносин. В сучасній міжнародній економіці головним елементом є підприємство, яке виступає основним суб'єктом ринкової економіки. Зовнішньоекономічна діяльність – це одна з найбільш важливих та невід'ємних сфер економічної діяльності. При виході на зовнішній ринок, підприємство

зустрічається з новими вимогами щодо своєї діяльності, котрі змушують його вдосконалювати технічні параметри виробництва, підвищувати продуктивність праці на підприємстві та якість його продукції. Виконання та дотримання даних умов можливе при ефективному використанні повного комплексу методів та форм міжнародних економічних відносин. Базою зовнішньоекономічної діяльності країни є її зовнішня торгівля, яка здійснюється у двох основних формах: експорт та імпорт.

Ключові важелі впливу експорту на зовнішньоекономічну діяльність держави в межах міжнародного поділу праці проявляються через просування конкурентоспроможної продукції, робіт та послуг на зовнішні ринки; отримання країною виручки в іноземній валюті, яка необхідна для вдосконалення та оновлення виробничих потужностей, за допомогою сучасних техніко-технологічних і управлінських винаходів та ідей; здійснення своєчасної оплати імпортової продукції, яка необхідна для країни. Отже, раціональне співвідношення експорту й імпорту зможе сприяти формуванню позитивного сальдо платіжного балансу держави [4].

Під час дослідження здійснення зовнішньої торгівлі виникає питання, чи має можливості країн для експорту загалом і що саме є основними 5 передумовами виходу підприємства на зовнішній ринок. Дані аспекти пояснюють актуальність теми дослідження експортного потенціалу підприємств, зокрема галузі птахівництва. Активізація процесу змін у напрямках зовнішньоекономічної діяльності на теперішній стадії розвитку економіки України зумовлює необхідність ґрунтовного дослідження проблем та перспектив розвитку експортного потенціалу. Однак, на сьогодні недослідженим залишаються теоретичні аспекти експортного потенціалу. За тлумаченням відомої дослідниці процесу формування і використання експортного потенціалу Т.М. Мельник, експорт є вагомим чинником впливу на економічне зростання країни та на її інтеграцію у світове господарство, і за таких умов він набуває ознак потенціалу [1, с. 243].

Експортний потенціал притаманний економічним суб'єктам усіх рівнів – підприємство, галузь, регіон всередині країни, національна економіка, угруповання кількох держав, які реалізують цей потенціал завдяки розвитку зовнішньої торгівлі, передусім експорту. Тобто експортний потенціал країни б складається з експортних потенціалів окремих галузей, а експортний потенціал галузі – з експортних потенціалів окремих підприємств [2, с. 35].

На першому рівні формується експортний потенціал суб'єктів підприємницької діяльності, так як по суті кожне підприємство може виступати потенційним експортером своєї продукції, при умові, що воно може виконати вимоги, які ставляться до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Підприємства володіють виробничими, фінансовими, кадровими техніко-технологічними параметрами, тому вони можуть самостійно розширювати свою діяльність та планувати вихід на зовнішні ринки і тим самим підвищувати експортні можливості країни.

На другому рівні формування експортного потенціалу присутні дві галузі: галузь матеріального виробництва (сільське господарство, легка та

важка промисловість), які продукують матеріальні блага. Ці дві галузі тісно пов'язані між собою так як їх розвиток взаємозалежний. На третьому рівні експортний потенціал обох галузей об'єднується у експортний потенціал регіонів. Таким чином формується спеціалізація кожного регіону. Наприклад, одні області спеціалізуються на виробництві зернових культур для експорту, інші – на виробництві продукції легкої промисловості. Четвертий рівень формування експортного потенціалу є завершальним. На ньому потенціал усіх регіонів країни об'єднується в єдиний експортний потенціал держави [3, с. 155].

Отже, як можемо побачити з вище наведеної інформації, сільське господарство країн Європи є в пріоритеті підтримки держави. Що в подальшому сприяє таким високим показникам результативності реалізації продукції на світовому ринку. В Україні зараз розробляється стратегія європейського розвитку аграрного підприємництва 2020. За якою і в нашій країні в пріоритеті буде сталий, розумний та всеосяжний розвиток фермерських господарств як провідного важеля державної економіки.

Література

1. Мельник Т. Експортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз. Міжнародна економічна політика. 2008. № 1-2 (8–9). С. 241-271.

2. Лаврів І. М. Перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України з країнами Європейського Союзу. Modern Transformation of Economics and Management in Era of Globalization: conference proceedings of the International Scientific-Practical Conference (January 29, 2016). Klaipeda: Baltija Publishing, 2016. P. 37-40.

3. Коваленко Є. О. Діяльність держави щодо створення передумов для інтеграції України до ЄС. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2008. Вип. 34. С. 199-213.

4. Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки. URL: <http://minagro.gov.ua/node/16025>.

Кузьмич А.П.

*старший преподаватель кафедры общепрофессиональных и специальных
юридических дисциплин*

*Белорусская государственная орденов Октябрьской Революции и
Трудового Красного Знамени сельскохозяйственная академия*

ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА ТЕРРИТОРИИ СРЕДНИХ, МАЛЫХ ГОРОДСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ, СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ

Развитие, в частности, малого предпринимательства является основой для возникновения и формирования условий интенсивного социально-экономического роста. Малое предпринимательство рассматривается как эффективный инструмент развития рыночного хозяйства и форма экономической активности населения. Малый бизнес играет важную роль в экономике Республики Беларусь, способствует формированию конкурентной